

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Юридичний факультет

Кафедра адміністративного та фінансового права

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи та
розвитку

С.М. Кваша

«26» травня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні вченої ради юридичного факультету
Протокол № 71 від «25» травня 2021 р.

О.С. Яра

на засіданні кафедри адміністративного
та фінансового права

Протокол № 8 від «13» травня 2021 р.

В.І. Курило

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»**

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий) рівень

Розробники: д.ю.н., доцент Гулак О.В.

Київ – 2021

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»**

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	08 Право	
Освітньо-науковий рівень	Третій	
Освітній ступінь	Доктор філософії	
Спеціальність	081 Право	
Освітньо-наукова програма	Право	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсова робота	не передбачено	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	30	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування у слухачів теоретичних і практичних знань щодо феномену корупції як економічного, політичного, правового та культурного явища, його природи, соціальної бази виникнення та поширення, а також створення дієвих механізмів запобігання та протидії корупції як умови формування соціально орієнтованої правової держави і громадянського суспільства.

Завдання: надати систематизовані знання щодо сутності корупції, чинників та передумов її виникнення і поширення, теорії і практики запобігання та протидії корупції, ознайомити з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом у відповідній галузі; сформувати вміння аналізувати стан корупції в Україні, її особливості та тенденції, форми прояву і на основі наукових підходів визначати шляхи підвищення ефективності антикорупційної політики, удосконалення нормативно-правових і організаційних засад запобігання та протидії корупції, забезпечення дієвої державно-громадської співпраці для зменшення корупційних проявів; створити основу для формування антикорупційної культури вітчизняних державних службовців.

У результаті вивчення навчальної дисципліни слухач повинен

знати:

- поняття та сутність корупції, її вплив на суспільний розвиток;
- чинники, що обумовлюють корупцію;
- нормативно-правову базу запобігання та протидії корупції;
- механізм запобігання корупції;
- кримінальну, адміністративну та інші види відповідальності за корупційні діяння;
- основи антикорупційної стратегії;
- організаційні засади протидії корупції;
- можливості залучення громадськості до антикорупційної діяльності.

вміти:

- кваліфіковано застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію;
- аналізувати основні причини виникнення корупції як суспільного явища;
- визначати основні труднощі та складнощі, які виникають під час здійснення аналізу корупції в тих чи інших сферах суспільно-економічного життя в Україні;
- досліджувати процеси формування корупції в світовій та вітчизняній практиці;
- аналізувати стан та перспективи запобігання та протидії корупції в Україні;
- здійснювати кваліфікацію корупційних діянь;
- розробляти комплекс антикорупційних заходів.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

розуміння поняття та сутності корупції, її впливу на суспільний розвиток;
розуміння чинників, що обумовлюють корупцію, механізмів протидії корупції;

здатність знаходити, контекстуалізувати та інтерпретувати значну кількість теоретичного та нормативного матеріалу;

набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження;

набуття глибокого розуміння та здатності використовувати складові та інструментарій доказування в окремих видах юридичних процесів, а також в процесі наукових досліджень в галузі права;

здатність використовувати практичний досвід країн ЄС у вирішенні теоретичних та практичних проблем;

знання та розуміння предметної області дослідження;

здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в конкретних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального права в професійній діяльності;

здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових та комплексних ідей в межах предметної області дослідження;

здатність розробляти проекти нормативно-правових актів;

вміння проводити антикорупційну експертизу нормативно-правових актів;

набуття спеціалізованих умінь/навичок і методів, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері правового регулювання природоресурсної сфери.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

володіння знаннями нормативно-правового регулювання у сфері запобігання та протидії корупції; системи антикорупційних органів, їх взаємодії та видів юридичної відповідальності за корупційні діяння;

розуміння суті корупційних порушень та їх відмінності від порушень, пов'язаних з корупцією;

глибоке розуміння теорії та методології юридичних досліджень та вміння їх застосовувати для ідентифікації наукових гіпотез та використання у власних наукових дослідженнях та у викладацькій діяльності;

вміння проводити системні наукові дослідження у сфері запобігання корупції на принципах академічної культури і доброчесності;

вміння здійснювати пошук, обробку, інтерпретацію інформації з різних джерел для продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій у сфері права;

застосування ідеї та концепції основних інститутів галузевих юридичних наук для розв'язання завдань наукового дослідження;

вміння формулювати робочі гіпотези та формувати нові наукові

дослідницькі результати в обраній сфері;

інтегрування положення галузевих юридичних наук з метою отримання нових науково-обґрунтованих результатів;

аргументування власної точки зору із урахуванням доктринальних положень.

Програмні результати навчання:

використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для обробки і аналізу результатів наукових досліджень та їх представлення.

вміти здійснювати пошук, обробку, інтерпретацію інформації з різних джерел для продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій у сфері права.

вміти формулювати робочі гіпотези та формувати нові наукові дослідницькі результати в обраній сфері.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема лекційного заняття 1. СУТНІСТЬ ТА ПОНЯТТЯ КОРУПЦІЇ

Поняття категорії «корупція». Об'єктивні причини поширеності корупції в Україні. Суб'єктивні причини поширеності корупції в Україні. Основні методи та заходи запобігання корупції.

Питання для самостійного опрацювання

1. Суто теоретичне поняття категорії «корупція»
2. Соціологічне поняття категорії «корупція»
3. Правове поняття категорії «корупція»
4. Філософське поняття категорії «корупція»
5. Об'єктивні причини поширеності корупції в Україні
6. Суб'єктивні причини поширеності корупції в Україні
7. Основні методи запобігання корупції
8. Основні заходи запобігання корупції
9. Теоретичні засади необхідності формування нової державної антикорупційної політики
10. Світоглядні засади необхідності формування нової державної антикорупційної політики

Тема лекційного заняття 2. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Теоретико-світоглядні засади необхідності формування нової державної антикорупційної політики. Правові засади формування нової державної антикорупційної політики. Новели державної антикорупційної політики України.

Законодавчі основи реалізації нової державної антикорупційної політики. Оцінка результатів та механізм реалізації антикорупційної стратегії.

Питання для самостійного опрацювання

1. Необхідність впровадження нової парадигми формування нової державної антикорупційної політики
2. Новели державної антикорупційної політики України
3. Законодавчі основи реалізації нової державної антикорупційної політики
4. Закони, що визначають формування нової державної антикорупційної політики
5. Інші норм-правові акти, що визначають формування нової державної антикорупційної політики
6. Проблематика формування та реалізації державної антикорупційної політики в Україні
7. Міжнародний досвід формування державної антикорупційної політики

Тема лекційного заняття 3. СИСТЕМА АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Критерії формування та розмежування системи антикорупційних органів; Система міжнародних антикорупційних організацій; Система вітчизняних антикорупційних органів; Державні антикорупційні органи та їх правовий статус; Діяльність громадських антикорупційних організацій; Оцінка результатів діяльності антикорупційних органів; Нормативне відображення діяльності антикорупційних органів; Основні повноваження антикорупційних органів.

Питання для самостійного опрацювання

1. Статус Національного антикорупційного бюро України
2. Склад Національного антикорупційного бюро України
3. Структура Національного антикорупційного бюро України
4. Правова регламентація діяльності Національного антикорупційного бюро України
5. Особливості діяльності Національного антикорупційного бюро України
6. Повноваження працівників Національного антикорупційного бюро України
7. Права та обов'язки Національного антикорупційного бюро України
8. Правовий та соціальний захист працівників Національного антикорупційного бюро України
9. Фінансове забезпечення Національного антикорупційного бюро України
10. Контроль за діяльністю Національного антикорупційного бюро України
11. Суб'єкти контролю за діяльністю Національного антикорупційного бюро України
12. Довіра до Національного антикорупційного бюро України

13. Статус та повноваження Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів
14. Статус та повноваження Спеціалізованої антикорупційної прокуратури
15. Роль громадянського суспільства в протидії корупції
16. Вищий антикорупційний суд України
17. Інші вітчизняні антикорупційні органи: роль та повноваження у сфері протидії корупції

Тема лекційного заняття 4. СТАТУС ТА ПОВНОВАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Статус та склад Національного агентства з питань запобігання корупції. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції. Права Національного агентства з питань запобігання корупції. Уповноважені особи Національного агентства з питань запобігання корупції. Контроль за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції. Соціальний захист членів та працівників апарату Національного агентства з питань запобігання корупції.

Питання для самостійного опрацювання

1. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції
2. Склад Національного агентства з питань запобігання корупції
3. Правова регламентація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції
4. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції
5. Особливості організації діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції на сучасному етапі
6. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції
7. Проблемні питання реалізації повноважень працівниками Національного агентства з питань запобігання корупції
8. Права членів Національного агентства з питань запобігання корупції
9. Обов'язки членів Національного агентства з питань запобігання корупції
10. Статус Уповноважених осіб Національного агентства з питань запобігання корупції
11. повноваження Уповноважених осіб Національного агентства з питань запобігання корупції
12. Контроль за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції
13. Суб'єкти реалізації контрольних функцій за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції
14. Соціальний захист членів та працівників апарату Національного агентства з питань запобігання корупції

15. Особливості забезпечення соціального захисту членів та працівників апарату Національного агентства з питань запобігання корупції

Змістовий модуль 2.

Тема лекційного заняття 5. МЕТОДИ ТА ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ТА ПОВ'ЯЗАНИМ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Обмеження спільної роботи близьких осіб. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Правила етичної поведінки. Захист викривачів

Питання для самостійного опрацювання

1. Особливості запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням
2. Правова регламентація запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням
3. Особливості обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища
4. Правова регламентація обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища
5. Обмеження щодо одержання подарунків
6. Правова регламентація обмеження щодо одержання подарунків
7. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними
8. Особливості реалізації норми щодо запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними
9. Правова регламентація обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності
10. Особливості реалізації норми щодо обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності
11. Правова регламентація обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування
12. Особливості реалізації норми щодо обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування
13. Правова регламентація обмеження спільної роботи близьких осіб

14. Особливості реалізації норми щодо обмеження спільної роботи близьких осіб
15. Правова регламентація запобігання та врегулювання конфлікту інтересів
16. Особливості реалізації норми щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів
17. Правова регламентація захисту викривачів
18. Особливості реалізації норми щодо захисту викривачів

Тема лекційного заняття 6. ЗАПОБІГАННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСУ

Механізм запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів; Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Питання для самостійного опрацювання

1. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів
2. Заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів
3. Усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті
4. Обмеження доступу до інформації
5. Перегляд обсягу службових повноважень
6. Здійснення повноважень під зовнішнім контролем
7. Переведення, звільнення особи у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів
8. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
9. Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав

Тема лекційного заняття 7. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Інформація, що зазначається в декларації. Облік та оприлюднення декларацій. Контроль та перевірка декларацій. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування.

Питання для самостійного опрацювання

1. Правова регламентація подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
2. Особливості реалізації норми щодо подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
3. Інформація, що зазначається в декларації
4. Проблемні аспекти визначення інформації, що зазначається в декларації
5. Правова регламентація обліку та оприлюднення декларацій
6. Особливості оприлюднення декларацій, визначені у законодавстві
1. Правова регламентація контролю та перевірки декларацій
2. Проблемні питання щодо особливості реалізації норми щодо контролю та перевірки декларацій
3. Правова регламентація моніторингу способу життя суб'єктів декларування
4. Особливості реалізації норми щодо моніторингу способу життя суб'єктів декларування

Тема лекційного заняття 8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ АБО ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків. Адміністративна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (Витяг з Кодексу України про адміністративні правопорушення). Кримінальна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (Витяг з Кримінального Кодексу України).

Питання для самостійного опрацювання

1. Правова регламентація відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків
2. Проблематика забезпечення реалізації відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків
3. Правова регламентація адміністративної відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення
4. Проблематика забезпечення реалізації адміністративної відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення
5. Витяг з Кодексу України про адміністративні правопорушення
6. Правова регламентація кримінальної відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення
7. Витяг з Кримінального Кодексу України
8. Проблематика забезпечення реалізації притягнення до кримінальної відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1.					
1. Сутність та поняття корупції	20	3	3		14
2. Формування та реалізація державної антикорупційної політики	20	4	4		12
3. Система антикорупційних органів України	20	4	4		12
4. Статус та повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції	20	4	4		12
Разом за змістовим модулем 1	80	15	15		60
Змістовий модуль 2.					
5. Методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням	20	3	3		14
6. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів	20	4	4		12
7. Фінансовий контроль	20	4	4		12
8. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення	10	4	4		2
Разом за змістовим модулем 2	70	15	15		50
Усього годин	150	30	30		90

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та поняття корупції	3
2	Формування та реалізація державної антикорупційної політики	4
3	Система антикорупційних органів України	4
4	Статус та повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції	4
5	Методи та заходи запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням	3
6	Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів	4
7	Фінансовий контроль	4
8	Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення	4
	Разом	30

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, КОМПЛЕКТИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СЛУХАЧАМИ

Контрольні питання

1. Поняття категорії «корупція»
2. Об'єктивні причини поширеності корупції в Україні
3. Суб'єктивні причини поширеності корупції в Україні
4. Основні методи та заходи запобігання корупції
5. Теоретико-світоглядні засади необхідності формування нової державної антикорупційної політики
6. Правові засади формування нової державної антикорупційної політики
7. Новели державної антикорупційної політики України
8. Законодавчі основи реалізації нової державної антикорупційної політики
9. Проблематика формування та реалізації державної антикорупційної політики
10. Основні міжнародні документи у сфері протидії корупції
11. Співпраця України у сфері запобігання та протидії корупції з міжнародними організаціями
12. Норми Закону України «Про запобігання корупції» стосовно регламентації міжнародного співробітництва
13. Статус та склад Національного агентства з питань запобігання корупції
14. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції
15. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції
16. Права Національного агентства з питань запобігання корупції
17. Уповноважені особи Національного агентства з питань запобігання корупції
18. Контроль за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції
19. Соціальний захист членів та працівників апарату Національного агентства з питань запобігання корупції
20. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням
21. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища
22. Обмеження щодо одержання подарунків
23. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними
24. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності
25. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування
26. Обмеження спільної роботи близьких осіб
27. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів
28. Правила етичної поведінки
29. Захист викривачів
30. Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування
31. Інформація, що зазначається в декларації
32. Облік та оприлюднення декларацій
33. Контроль та перевірка декларацій
34. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування
35. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків
36. Адміністративна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (Витяг з Кодексу України про адміністративні правопорушення)
37. Кримінальна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (Витяг з Кримінального Кодексу України)
38. Статус, склад та структура Національного антикорупційного бюро України

39. Працівники Національного антикорупційного бюро України
40. Права та обов'язки Національного антикорупційного бюро України
41. Правовий та соціальний захист працівників Національного антикорупційного бюро України
42. Фінансове забезпечення Національного антикорупційного бюро України
43. Контроль за діяльністю Національного антикорупційного бюро України

Зразок завдання для визначення рівня засвоєння знань слухачами

1. Вкажіть правильний нормативно-визначений повний перелік спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

1. Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції;
2. органи прокуратури, органи поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції.
3. органи прокуратури, Національне антикорупційне бюро України;
4. органи поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції

2. Створення Національного агентства з питань запобігання корупції передбачено

1. Законом України «Про Національне антикорупційне бюро»
2. Законом України «Про запобігання корупції»
3. Законом України «Про засади запобігання та протидії корупції»
4. Законом України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні»

3. Антикорупційна стратегія України затверджується

1. Законом України
2. Постановою Кабінету Міністрів України
3. Розпорядженням Кабінету Міністрів України
4. Наказом Міністерства юстиції України

4. Вкажіть статус Національного агентства з питань запобігання корупції

1. консультативно-дорадчий орган з питань антикорупційної політики при Президентові України;
2. колегіальний центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику;
3. спеціально уповноважений орган з питань запобігання корупції, підпорядкований Раді національної безпеки і оборони;
4. орган судової гілки влади, відповідальний за кримінальне переслідування корупційних злочинів.

5. Відповідно до законодавства, Національне антикорупційне бюро - це

1. Центральний орган виконавчої влади
2. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом
3. Центральний орган виконавчої влади з особливими повноваженнями
4. Спеціальний правоохоронний орган

6. Відповідно до законодавства, Національне агентство з питань запобігання корупції – це...

1. Центральний орган виконавчої влади

- 2.Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом
- 3.Центральний орган виконавчої влади з особливими повноваженнями
- 4.Спеціальний правоохоронний орган

7. Відповідно до законодавства, Національне антикорупційне бюро очолює

- 1.Голова
- 2.Начальник
- 3.Директор
- 4.Президент

8. Національне антикорупційне бюро створюється з метою

- 1.Боротьби з корупцією у вищих ешелонах влади
2. Боротьби з корупцією серед держслужбовців
3. Боротьби з корупцією у правоохоронній сфері
4. Боротьби з корупцією

9. Національне антикорупційне бюро складається з

1. 24 територіальних управлінь
2. 22 територіальних управлінь
- 3.5 територіальних управлінь
- 4.7 територіальних управлінь

10. Вкажіть яким з наведених повноважень не наділене Національне агентство з питань запобігання корупції.

1. організація проведення досліджень з питань вивчення ситуації щодо корупції;
2. здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
3. формування та реалізація антикорупційної політики, розроблення проектів нормативно-правових актів з цих питань;
4. здійснення досудового розслідування кримінальних корупційних правопорушень

11. Пряме підпорядкування, відповідно ЗУ «Про запобігання корупції» - це...

1. відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника;
2. відносини опосередкованої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника;
3. відносини прямої організаційної залежності підлеглої особи від її керівника;
4. відносини прямої правової залежності підлеглої особи від її керівника

12. Корупційне правопорушення, відповідно ЗУ «Про запобігання корупції» - це...

1. діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 зазначеного Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;
2. діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 4 зазначеного Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;
3. діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 зазначеного Закону, за яке законом встановлено кримінальну та/або цивільно-правову відповідальність;
4. діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 4 зазначеного Закону, за яке законом встановлено кримінальну та/або цивільно-правову відповідальність

13. Неправомірна вигода, відповідно ЗУ «Про запобігання корупції» - це...

1. грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;
2. грошові кошти, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;
3. грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають без законних на те підстав;
4. переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав

14. Реальний конфлікт інтересів, відповідно ЗУ «Про запобігання корупції» - це...

1. суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;
2. суперечність між службовим інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;
3. суперечність між приватним інтересом особи та повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;
4. суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність прийняття рішень

15. Індекс сприйняття корупції визначається

1. Групою держав проти корупції
2. Міжнародною громадською організацією
3. Європейським союзом
4. Організацією об'єднаних націй

16. Відповідно до законодавства України, моніторинг протидії корупції здійснює

1. Національне антикорупційне бюро
2. Національна комісія з питань протидії корупції
3. Міністерство юстиції
4. Урядовий уповноважений з питань протидії корупції

17. Відповідно до законодавства, Національне антикорупційне бюро утворюється

1. Президентом України
2. Верховною Радою України
3. Кабінетом міністрів України
4. Спеціальною громадською комісією

18. Спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань формування та реалізації антикорупційної політики в Україні є

1. Національне антикорупційне бюро
2. Національне агентство з питань запобігання корупції
3. Міністерство юстиції
4. Урядовий уповноважений з питань протидії корупції

19. Види відповідальності за корупційні правопорушення, передбачені законодавством:

1. Кримінальна та адміністративна
2. Кримінальна, адміністративна та дисциплінарна
3. Кримінальна, адміністративна та цивільна
4. Кримінальна, адміністративна, дисциплінарна та цивільна

20. Закон України «Про запобігання корупції» прийнятий

1. 10.10.2014 р.
2. 14.10.2014 р.
3. 10.11.2014 р.
4. 14.11.2014 р.

21. Починаючи з 2015 р. функція з перевірки фінансових декларацій покладена на

1. Національне антикорупційне бюро
2. Національне агентство з питань запобігання корупції
3. Міністерство юстиції
4. Урядового уповноваженого з питань протидії корупції

22. Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» втратив чинність

- 1.3 14.10.2014 р.
- 2.3 26.04.2015 р.
- 3.3 25.01.2015 р.
- 4.3 01.01.2015 р.

23. Починаючи з 2015 р. фінансові декларації мають подаватись

1. У письмовій формі
2. В електронній формі
3. У письмовій та електронній формі
4. Усно за необхідності

24. Щорічний звіт щодо стану виконання антикорупційної стратегії на кінцевому етапі розглядається

1. На засіданні Верховної Ради
2. На засіданні Кабінету Міністрів
3. На засіданні Національного агентства з питань запобігання корупції
4. На засіданні Міністерства юстиції

25. Щорічний звіт щодо стану виконання антикорупційної стратегії має готувати

1. Національне антикорупційне бюро
2. НАЗК
3. Міністерство юстиції
4. Урядовий уповноважений з питань протидії корупції

26. Основна функція НАЗК

1. Забезпечення формування антикорупційної політики
2. Забезпечення реалізації антикорупційної політики
3. Забезпечення формування та реалізації антикорупційної політики
4. Забезпечення формування та реалізації антикорупційної політики із залученням громадськості

27. Основними функціями Національного антикорупційного бюро є

1. Досудове розслідування корупційних кримінальних правопорушень

- 2.Проведення оперативно-розшукових заходів
- 3.Проведення перевірки доброчесності публічних службовців
- 4.Усі перераховані функції

28. Новелою антикорупційного законодавства є

- 1.Співпраця з громадськими організаціями
- 2.Співпраця з викривачами, їх правовий захист
- 3.Співпраця з керівниками організацій
- 4.Наділення викривачів особливим статусом і пільгами

29. Зміни Антикорупційної стратегії України щорічно закріплюватимуться

- 1.Президентом України
- 2.Верховною Радою України
- 3.Кабінетом міністрів України
- 4.Спеціальною громадською комісією

30. Відповідно до законодавства, Національне агентство із запобігання корупції наділяється правом

- 1.Одержувати від органів необхідну інформацію
- 2.Звертатись до органів за необхідною інформацією
- 3.Просити у органів необхідну інформацію
- 4.Одержувати від органів необхідну інформацію з разі проведення перевірки

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингова системи навчання.

На лекціях зосереджується увага слухачів на вивченні окремих теоретичних положень та проблемних питань комунікації у публічному управлінні, розглядаються можливі варіанти їх подолання з наведенням конкретних прикладів з вітчизняної та зарубіжної практики. Надаються практичні рекомендації щодо організації комунікативного процесу в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та громадських об'єднаннях. Лекційний матеріал подається у формі тестових слайдів, схем, таблиць, графіків, відеофайлів, онлайн-курсів, тренінгів.

Формування вмінь слухачів за визначеними темами практичних занять відбувається у формі: колективної роботи над ситуаційним завданням; презентації результатів індивідуальної та колективної роботи з розроблення комунікаційної стратегії та її захисту; дискусії, дебатів, круглого столу; публічного виступу; виконання тестових завдань під час проміжної атестації.

Самостійна полягає у самостійному опрацюванні слухачами визначених тем у програмі, нормативно-правової бази, навчально-методичної, наукової літератури та інших джерел інформації дисципліни та передбачає надання відповідей на запитання для самоконтролю. Під час самостійної роботи слухач працює над розробленням комунікаційної стратегії, здійснює підготовку публічного виступу та презентаційних матеріалів.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та

підсумкова атестації. Поточний контроль у формі опитування та виконання завдань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи. Проміжна атестація (поточний модульний контроль) проводиться у формі тестування або написання контрольної роботи після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Семестрова атестація проводиться у формі семестрового екзамену у письмовій (електронній) формі за екзаменаційними білетами.

8. Розподіл балів, які отримують слухачі

Оцінювання слухачів відбувається згідно Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого Вченою радою НУБіП України 27.12.2019 року, протокол №5. Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи **RHP** (не більше 70 балів) за формулою:

$$RHP = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)ЗМ} \cdot K^{(1)ЗМ} + \dots + R^{(n)ЗМ} \cdot K^{(n)ЗМ})}{KDIS}, (1)$$

де **R^{(1)ЗМ}, ... R^{(n)ЗМ}** – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

K^{(1)ЗМ}, ... K^{(n)ЗМ} – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

KDIS = K^{(1)ЗМ} + ... + K^{(n)ЗМ} – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Максимальний рейтинг слухача з навчальної роботи за двома змістовими модулями з дисципліни “Комунікації в публічному управлінні” може складати:

$$RHP = \frac{0,7 \cdot (100 \cdot 2 + 100 \cdot 2)}{4} = 70 \text{ балів} (2)$$

Для визначення рейтингу слухача із засвоєння дисципліни **RDIS** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **RHP** (до 70 балів): **R DIS = R HP + R AT**.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з таблиці 1.

Таблиця 1

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Оцінка “Відмінно” виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу,

вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **“Добре”** виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка **“Задовільно”** виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка **“Незадовільно”** виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс включає робочу програму, курс лекцій, презентаційні матеріали, завдання для виконання практичних робіт, питання для самопідготовки, комплект тестових завдань для проведення поточного модульного контролю, комплект залікових білетів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Міжнародні документи, ратифіковані Законами України

1. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173): Міжнародний документ Ради Європи, підписаний у Страсбурзі 27.01.1999 (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 252-V від 18.10.2006 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 50. – ст. 497). http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_101.

2. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: Міжнародний документ Ради Європи, підписаний у Страсбурзі 04.11.1999 (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 2476-IV від 16.03.2005 // Відомості10 Верховної Ради України (ВВР). – 2005. – № 16. – ст. 266). http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_102.

3. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (ETS 191): Міжнародний документ Ради Європи, підписаний у Страсбурзі 15.05.2003 (Протокол ратифіковано Законом № 253-V від 18.10.2006 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 50. – ст. 408). http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_172.

4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Міжнародний документ, прийнятий на 58 сесії Генеральної Асамблеї ООН у жовтні 2003 року (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 251-V від 18.10.2006 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – №50. – ст. 496). http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.

Кодекси України

5. Кодекс законів про працю України (затверджений Законом № 322-VIII від 10.12.71, ст. 375 // Відомості Верховної Ради УРСР. – 2000. – Додаток до № 50 від 17.12.2000. – ст. 37). [//zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08).

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: (Прийнято Верховною Радою Української Соціалістичної Республіки 7 грудня 1984 року № 8073-X) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51 від 18.12.1984, ст. 1122 <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

7. Кримінальний кодекс України: (Прийнято Верховною Радою України 5квітня 2001 року № 2341-III) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25 від 29.06.2001. – ст. 131). <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

8. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2013. – № 9–10, № 11–12, № 13, ст. 88. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Закони України

9. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

10. Закон України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» від 23.12.1993 № 3782-XII. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.

11. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 № 2493-III. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.

12. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11.07.2002 № 93-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93-15>.

13. Закон України «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України щодо запобігання та протидії корупції» від 21.12.2010 № 2808-VI. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2808-17>.

14. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро» від 14.10.2014. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>.

15. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 - 2017 роки» від 14.10.2014. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>.

16. Закон України «Щодо запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>.

17. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014. <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

18. Закон України «Щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів» від 14.10.2014. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>.

19. Закон України «Про державну службу» від 17.11.2011 № 4050-VI <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4050-17>.

20. Закон України «Про правила етичної поведінки» від 17.05.2012 № 4722-VI. [//zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4722-17](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4722-17).

21. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією” від 18.04.2013 №221-VII. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/221-18>.

22. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією” від 18.04.2013 №221-VII. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/221-18>.

23. Закон України “Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України” від 18.04.2013 №222-VII. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/222-18>.

24. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України

стосовно відповідальності юридичних осіб” від 23.05.2013 № 314-VII.
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/314-18>.

Укази Президента України

25. Про утворення Національного антикорупційного комітету: Указ Президента України від 26.02.2010 № 275/2010. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/275/2010>.

26. Питання управління державною службою в Україні: Указ Президента України від 18.07.2011 № 769/2011. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/769/2011>.

27. Про Порядок організації проведення спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування: Указ Президента України від 25.01.2012 № 33/2012. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/33/2012>.

Постанови Кабінету Міністрів України

28. Питання запобігання та виявлення корупції в органах виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 08.12.2009 № 1422. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1422-2009-п>.

29. Про затвердження Порядку інформування Національного агентства з питань державної служби про осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, які звільнені у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення: постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2011 № 1072. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1072-2011-п>.

30. Про затвердження Порядку підготовки та оприлюднення звіту про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції: постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2011 № 1094. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1094-2011-п>.

31. Про затвердження Порядку зберігання документів і використання відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, та відомостей щодо відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента: постанова Кабінету Міністрів України від 11.01.2012 № 16. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/16-2012-п>.

32. Про затвердження Порядку проведення службового розслідування: постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2012 № 666. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/666-2012-п>.

33. Про підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання і протидії проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування: розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.07.2011 № 642-р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/642-2011-р>.

Проекти, програми, пропозиції аналітиків-експертів

34. Актуальні питання удосконалення антикорупційного законодавства щодо професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів [Текст]: засід. "Круглого столу" / Ком. Верховної Ради України з питань боротьби з організ. злочинністю і корупцією. - К.: Москаленко О. М., 2011.-75 с.

35. Волошина А.В. Корупція – виклики для України: за матеріалами шостого “Київського Діалогу” 28–30 жовтня 2010 року “Корупція в політиці, економіці та управлінні – стратегії громадського суспільства та світової спільноти щодо її подолання” / А.В. Волошина. – Кіровоград, 2011. – 79 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.toro.org.ua/library/33.html>.

36. Кращі приклади з практики проекту “Сприяння активній участі громадян у протидії корупції в Україні “Гідна Україна” : посіб. Management Systems International (MSI). – К., 2009. – 100 с.

37. Керований хаос із поняттями злочинів держслужбовців !!!/ Спільнота кращих державних службовців України: Блог Дейниченко Володимир, 2013- 04-20. – [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: 20 <http://kds.org.ua/blog/kerovanij-haos-iz-ponyattyami-zlochyniv-derzhsluzhbovtstv>.

38. «На шляху інтеграції України до ЄС» // Інформаційний бюлетень з євроінтеграційних питань: Електронний Інформаційний бюлетень .- 2013. - № 5 (липень). – 40 с. http://www.kmu.gov.ua/docs/Euro_bulletin-5.pdf

39. Національний антикорупційний комітет. Для чого він потрібен? / Микола Хавронюк / Центр політико-правових реформ, 01 лютого 2013. <http://pravo.org.ua/protydiiakoruptionsii/praktyka-zapobihannia-i-protydii-koruptionsii.html>.

40. Нові підходи до боротьби з корупцією: законодавче забезпечення та проблеми реалізації [Текст] : матеріали засід. [1-го] круглого столу, [30 листопада 2011 р., Херсон. нац. техн. ун-т] / Нац. агентство України з питань держ. служби [та ін.] ; [за заг. ред. Ю. М. Бардачова, І. П. Лопушинського]. - Херсон : Грінь Д. С., 2011. - 116 с.

41. Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015. Національна доповідь / За заг. ред. В.М. Гейця. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.

42. Політична корупція в Україні: суб'єкти, прояви, проблеми протидії: Інформаційно-аналітичні матеріали до фахової дискусії “Політична корупція в Україні: стан, чинники, засоби протидії” / Проект “Політична корупція в Україні: стан і шляхи протидії”. - К. : ЦЕНТР РАЗУМКОВА, листопад 2009р.. - 90с. http://www.razumkov.org.ua/files/news_project/PRZH_Corruption_2009.pdf.

43. Проблеми вдосконалення законодавства про протидію відмиванню злочинних доходів і корупції (Донбаські правові читання):матеріали міжнар. наук. конф., 15 трав. 2009 р., Луганськ / ред.: В. М. Комарницький. - Луганськ, 2010. - 295 с. - (Вісн. Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка; Спец. вип. 8, ч. 1).

44. Проблеми української політики:аналітичні доповіді Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. – К., 2010. – 410 с.

45. Проект річного звіту про реалізацію в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» /Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України, рубрика «Антикорупційні ініціативи» <http://www.minjust.gov.ua/43275>

46. Розвиток механізмів залучення громадськості до заходів протидії корупції в Україні". Аналітична записка / Веб-сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України: громадянське <http://www.niss.gov.ua/articles/266/>.

47. Спеціалізовані інституції з боротьби проти корупції:огляд моделей/Організація економічного співробітництва і розвитку/ Мережа боротьби проти корупції для країн Східної Європи і Центральної Азії. – 21 К.: ОЕСР, 2007. – 131с. <http://www.oecd.org/corruption/>

Навчально-методичні матеріали

48. Банчук О. Запобігання і протидія корупції в органах місцевого самоврядування: практ. посіб. / О.Банчук / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO. – К.: ТОВ «СОФІЯ – А», 2012. – 88 с.

49. Баришніков В.М. Запобігання та протидія корупції у підрозділах державної служби зайнятості: навч.-метод. посіб. / В.Н.Баришніков. К.:ІПКДСЗУ, 2010. – 124 с.

50. Баришніков В.М. Запобігання та протидія проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування :навчально-методична розробка. – К. : ІПКДСЗУ, 2011. – 100 с. <http://profdov.org/files/peredmova/rozrobka.pdf>

51. Баришніков В.М. Тестовий контроль рівня знань керівних працівників та спеціалістів державної служби зайнятості навч. - метод. посіб. / В.М. Баришніков. – К. : ІПКДСЗУ 2010. – 48 с.

52. Баришніков В.М., Маршавін Ю.М., Туленков М.В., Храмов В.О. Державне управління та державна служба: Навч.п осіб. За заг. ред.М.В.

53. Басс В. О. Конфлікт інтересів: поняття та адміністративно - правова характеристика [Електронний ресурс] / В. О. Басс //Митна справа. - 2014. - № 1(2.1). - С. 193-198.

54. Беген Є. І. Виявлення закономірностей вчинення корупційних діянь економіці України на підставі методів "datamining" / Є. І. Беген, І. П.Твердохліб //Актуал. пробл. економіки . - 2011. - № 2. - С. 192-200.
55. Бисага Ю.М., Белов Д.М., Берназюк І.М., Марцеляк О.В., Натуркач Р.П. Корупція як цивілізаційний феномен: причини та шляхи подолання [Текст]: монографія / [Бисага Ю. М. та ін.] Держ. ВНЗ Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород: Гельветика, 2016. – 199 с.
56. Болдуєва О.В. Заходи протидії корупції в аудиті фінансової звітності суб'єктів фондового ринку України / О.В. Болдуєва // Держава та регіони. Сер.Економіка та підприємництво . - 2011. - Вип. 5. - С. 15-20.
57. Бондар І. С., Горник В. Г., Кравченко С. О., Кравченко В. В. Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні: Навч. пос. – К.: «Видавництво Ліра-К», 2016. – 192 с.
58. Боротьба з корупцією: елементи системи державної невідкупності [Текст] / Джемї Поуп ; [пер. з англ. Ю. Ведмідь] ; Всеукр. молодіж. орг. "Молодь проти корупції". - Рівне : Планета-друк, 2011. - 488 с.
59. Бубало, О. Про деякі нововведення в антикорупційному законодавстві України / О.Бубало // Вісник ДСУ. –2011. -№ 3. – С. 85 –88.
60. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період: [монографія] / О. Ю. Бусол – К. : Ін Юре, 2014. – 564 с.
61. Василевська Т. Е. Конфлікт інтересів на державній службі: етичні аспекти [Електронний ресурс] / Т. Е. Василевська // Науково-інформаційний вісник Академії національної безпеки. - 2014. - № 1. - С. 106-120.:http://nbuv.gov.ua/UJRN/nivanb_2014_1_9
62. Гвоздецький В.Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні [Текст] : монографія / В. Д. Гвоздецький ; Укр. держ.ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - К. : Леся, 2011. - 591 с.
63. Гринчак О. О. Проблеми подолання корупції в Україні / О.О.Гринчак // Держава та регіони. Сер. Держ. упр . - 2011. - Вип. 4. - С. 18-23.
64. Гудков Д. В. Конфлікт інтересів та шляхи його врегулювання в національному законодавстві / Д. В. Гудков // Право і суспільство. - 2014. -№ 1.2. - С. 124-128. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2014_1
65. Демський, Е.Ф. Про деякі питання процедурного забезпечення заходів запобігання й протидії корупції / Е.Демський // Віче.-2012. -№ 4. – С.11 –13. 22
66. Дзвінчук, Д. Вивчення «ДНК» корупції – один із напрямів ефективної антикорупційної політикидержави/ Дзвінчук Д., Баран М. // Вісник ДСУ. – 2012. - № 3. – С. 32 – 37.
67. Длугопольський О. В. Корупція і соціальні реформи: аспекти взаємовпливу / О.В. Длугопольський, А.Ю. Жуковська // Актуал. пробл.економіки . - 2010. - № 8. - С. 229-240.
68. Длугопольський О. В. Сучасні погляди на корупцію та мінімізацію її негативного впливу на економіку України /О .В. Длугопольський, Ю. П. Івашук // Економіка України . - 2012. - № 9. - С. 13-23.
69. Дмитрик Ю.І. Протидія корупційній злочинності в Україні: навч.посіб. / Ю. І. Дмитрик, Д. І. Йосифович, І. В. Красницький, С. І. Мельник, Є. В. Пряхін, С. В. Якимова; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л., 2010. - 307 с.
70. Заброда Д.Г. Державна антикорупційна політика в Україні: теорія, правова основа, інституціалізація[Текст]: монографія / Д.Г. Заброда;Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Сімф. : Кримнавчпеддержвидав, 2013. - 367 с.
71. Запобігання та протидія проявам корупції (для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування I–VII категорії посад) [Текст] : [посіб.] / Братель С. Г., Василевич В. В., Золотарьова Н. І. та ін. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2012.376. http://www.naiu.kiev.ua/nniu_site/files/1/korrupt_2012.doc.
72. Кім К. В. Конфлікт інтересів на державній службі: правовий аспект [Електронний ресурс] / К. В. Кім // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Серія : Право. - 2014. - № 1137, вип. 18. - С. 86-89. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhpR_2014_1137_18_23

73. Клименко, Наталія. Окремі аспекти відповідальності за порушення бюджетного законодавства в Україні / Наталія Клименко // Вісник НАДУ. – 2012.- №1. – С. 139 - 146.

74. Клименко, Ніна. Щодо сутності корупції та антикорупційних судових експертиз / Ніна Клименко // Віче.-2012. -№ 6. – С. 15 –17.

75. Клімова С.М., Ковальова Т.В. Організація запобігання та протидії корупції в Україні: Навч. посіб./ С.М. Клімова, Т.В. Ковальова. – Х. : Вид-воХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. - 200 с. http://vodolaga.org/2012/0.065Korupcia/posibnyk_part_1.pdf.

76. Козіна, В. Невизначеність статусу посадових осіб місцевого самоврядування як передумова вчинення правопорушень у сфері службової діяльності / В. Козіна // Вісник ДСУ. – 2011. -№ 3. – С. 25–26.

77. Корупція і тіньова економіка: політекономічний аспект [Текст] : монографія / кер. авт. кол. і наук. ред., д-р екон. наук М. В. Фомін ; 30. Кравченко, Сергій. Напрями формування антикорупційної культури українського суспільства / Сергій Кравченко, Ірина Пантелейчук // ВісникНАДУ. – 2012.- №2. – С. 5 - 13.

78. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження [Текст] : монографія / [авт. кол.: І. О. Ревак та ін.] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2011. - 219 с.

79. Кравченко Т. А. Особливості формування комплексного механізму протидії корупції в органах місцевого самоврядування в Україні / Т. А.Кравченко // Держава та регіони. Сер. Держ. упр. - 2012. - Вип. 2. - С. 164-168.

80. Лациба М. Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади: крок за кроком / М. Лациба. – К. : Україна, 2010. – 96 с.

81. Лопушинський І. П. Конфлікт інтересів на державній службі: проблеми законодавчого врегулювання в Україні / І. П. Лопушинський // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво- Могиллянська академія"]. Сер. : Державне управління. - 2010. - Т. 130, Вип. 117. - С. 11-18. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2010_130_117_4

82. Ляхович, У. Соціально-правова характеристика корупції / У.Ляхович // Вісник ДСУ. – 2011. - № 4. – С. 38 - 42.

83. Максимович Р.Л. Коментар Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" [Текст] / Р. Л. Максимович ; Львів. держ. ун-твнутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2012. - 279 с.

84. Мельник О.М. Науково-практичний коментар Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" [Текст] : станом на 1 січня 2012 р. [Мельник О. М., Руснак Ю. І., Шамрай О. В.] ; за ред. д-ра наук з держ. упр., засл. діяча науки і техніки України, проф. Шамрая Василя Олександровича. - К. : Професіонал, 2012. - 461 с.

85. Михальський Ю.А. Разработка проблем противодействия коррупции[Текст] / Всеукр. профсоюзправоведов ; [авт.-сост.] Михальський Ю. А. ; общ. ред. Дубровский М. Л. - К. : В. Ф. Коваленко, 2013. - 131 с.

86. Михненко А. М. Запобігання та протидія корупції: навч. посіб. / А. М.Михненко, Р. П. Марчук, А. М. Мудров, В. Ф. Мартиненко, С. О. Кравченко, В. В. Коишнець, Е. М. Макаренко, Т. П. Попченко, М. П. Месюк; ред.: А. М. Михненко; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. - К. : НАДУ, 2010. - 359 с.

87. Михненко, Анатолій. Антикорупційна політика держави як передумова суспільного розвитку / Анатолій Михненко // Актуальні проблемидержавного управління: збірник наукових праць. - 2011. – випуск 3. – С. 179 – 182.

88. Міжнародно-правові акти у сфері протидії корупції [Текст] : [зб.док. :пер. з інозем. мов] / Верховна Рада України, Ін-т законодавства, Нац. акад. наук України, Секція сусп. і гуманіт. наук ; заг. ред. Голови Верховної Ради України, акад. НАН України В. М. Литвина ; [упоряд.: 24 В. О. Зайчук та ін. ; пер. О. В. Київцев та ін.]. - К. : Парламентське вид-во, 2012. - 623 с.

89. Невмержицький С.В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії: моногр. / Є.В. Невмержицький; Акад. Прокуратури України. – К. : КНТ, 2008. – 368 с.
90. Невмержицький, Євген. Політико–правовий аналіз механізмів протидії зловживанням у державному апараті/ Євген Невмержицький // Віче. – 2012.- С. 12 – 15.
91. Нізяєва С.А. Запобігання конфлікту інтересів на публічній службі: проблеми законодавчого врегулювання [Електронний ресурс] / С. А. Нізяєва // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Сер. : Економіка і менеджмент. - 2011. - № 2. - С. 133-139.
92. Нуруллаєв І. С. Міжнародно-правове співробітництво в системі Ради Європи у боротьбі з корупцією: монографія / І. С.О. Нуруллаєв; Нац.юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. - К. : Прав. єдність, 2009. - 158 с. - (Б-ка каф. міжнар. права і держ. права зарубіж. країн Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого під ред. проф. М.В. Буроменського).
93. Олешко О. М. Зарубіжний досвід запобігання і врегулювання конфлікту інтересів на державній службі / О. М. Олешко // Теорія та практика державного управління. - 2014. - Вип. 3. - С. 263-271. //nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2014_3_37
94. Перен, М. Запобігання корупції в системі політико-владних відносин сучасного українського суспільства /М. Перен, В. Ребкало // Вісник НАДУ. – 2011. - № 4. – С. 191 – 200.
95. Позняк, Наталія. Щоб подарунок не став криміналом / Наталія Позняк // Фінансовий контроль. - 2012. - № 5.- С. 14 – 15.
96. Посібник для державного службовця з питань запобігання корупційних діянь / уклад. С.М. Серьогін, О.Л. Молошна, В.В.Баштанник, О.А.Тертишна, Н.А. Липовська, І.І. Хожило, О.В.Антонова, В.В. Лола, І.В. Письменний, О.С. Петренко, С.С. Серьогін. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2009. – 136 с.
97. Правові засади державної служби та протидії корупції в Україні [Текст] : зб. законодав. та ін. нормат.-прав. актів (станом на 01.05 2012) / Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка ; [упоряд.: А. С. Кравцов, В. І. Маценко] ; за заг. ред., д-ра юрид. наук, доц. В. М. Комарницького. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. - 775 с.
98. Практичний поради́ник для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання корупційних діянь відповідно до Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції" [Текст] : [метод. рек.] / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр., Голов. упр. держ. служби України ; [уклад.: С. Серьогін та ін.]. - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2011. - 213 с.
99. Про засади запобігання і протидії корупції [Текст]. – Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму : закони України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 берез. 2012 р. : (офіц. текст). - К. : Паливода А. В. [вид.], 2012. - 79 с.
100. Професійна етика публічної служби та запобігання конфлікту інтересів [Текст] : навч. посіб. / Голов. упр. держ. служби України, Порог. прогр.корпорації "Виклики тисячоліття" (МСС) щодо зниження рівня корупції в Україні. - К. : [Шк. вищ. корпусу держ.служби], 2010. - 67 с.
101. Рєвак І. О. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження: монографія / І. О. Рєвак, В. І. Франчук, Ю. А. Комісарчук, В. Ю. Прокопенко, З. Б. Живко; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2011. - 219 с.
102. Романюк Б. В. Законодавство України та зарубіжних країн щодо протидії корупції. Міжнародний досвід боротьби з корупцією: монографія / Б.В. Романюк, О. Ю. Бусол; Рада нац. безпеки і оборони України, Міжвідом. наук.-дослід. центр пробл. боротьби з організованою злочинністю. - К. : ТОВ "Поліграф-Сервіс", 2010. – 627 с.
103. Савчук О. П. Корупція: багатоаспектність явища: навч. посіб. / О. П.Савчук, В. Л. Бабич, В. А. Бабич; Держ. податк. адмін. України. - Ірпінь, 2009. - 65 с.
104. Світлий Дарій. Про найвищий ступінь корупції і так званий тероризм [Текст] / Дарій Світлий.-Дрогобич : Коло, 2012.-87 с.

105. Сінчук О. Конвенція ООН проти корупції: правовий базис запобігання та протидії корупції в Україні / О. Сінчук // Юстиніан: юридичний журнал. — 2009. — № 11. <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3342>. — Заголовок з екрану
106. Скіць, С. Роль Президента України у здійсненні антикорупційної діяльності / С.Скіць // Вісник ДСУ. —2012. -№ 1. — С. 27–30.
107. Скрипник А. Освіта, індекс сприйняття корупції та мотиваційні моделі корупційної поведінки / А. Скрипник // Економіка України .- 2010. -№2. - С. 59-71.
108. Соловйов В. Теорія "раціонального злочину" як підґрунтя для антикорупційної політики / В.Соловйов // Вісник НАДУ —2011.-№ 4. — С.39 —Сторожев С.В. Класифікація корупційних дій і методів боротьби з корупцією / С.В. Сторожев, Д.В. Каніболотський // Держава та регіони. Сер.Економіка та підприємництво . - 2011. - Вип. 6. - С. 107-113.
109. Токар-Остапенко О. В. Урегулювання конфлікту інтересів на державній службі: можливості застосування європейського досвіду в Україні / О. В. Токар-Остапенко // Стратегічні пріоритети. - 2014. - № 2. - С. 182. http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2014_2_31
110. Фомін М.В. Корупція і тіньова економіка: політ економічний аспект: монографія / М. В. Фомін, В. В. Приходько, М. Г. Каптуренко, В. В. Кузьменко, І. Г. Мішина; ред.: М. В. Фомін; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. - 332 с.

Інформаційні ресурси

- Офіційний сайт Верховної Ради України - <http://zakon.rada.gov.ua>
- Офіс Ради Європи в Україні - www.coe.kiev.ua/
- Transparency International the global coalition against corruption - <http://transparency.org/>
- Група держав Ради Європи проти корупції (GRECO) - www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/default_en.asp
- Международный день борьбы с коррупцией 9 декабря - www.un.org/ru/events/anticorruptionday/
- Програма сприяння Парламенту II. Програма розвитку законотворчої політики - <http://pdp.org.ua/>
- Anti-Corruption Network for Eastern Europe and Central Asia - www.oecd.org/pages/0,3417,en_36595778_36595861_1_1_1_1_1,00.html
- Антикоррупционный деловой портал - www.business-anti-corruption.ru/
- Права Людини в Україні. Інформаційний портал Харківської правозахисної групи - www.khpg.org/